

Voorwoord

Voor u op zomervakantie gaat, toch nog wat te lezen. Een nieuw nummer van Perspectief, met daarin een uitgebreid verslag van het 20-jarig jubileum van StiBCO van de hand van Marijke Dekker. Zowel de hoofdlesing door Emiel van Doorn als twee van de workshops komen in beeld. Daarnaast is de afdeling Handel & Verkoop in beeld met een paar prijswinnaars die vakmanschap en creativiteit goed wisten te combineren.

Verslag jubileumsymposium StiBCO

Het thema van deze dag was: **Als je niet voor iemands kwaliteiten gaat, moet je van zijn gebreken afblijven!** Een thema dat Emiel van Doorn op het lijf is geschreven! Zijn lezing zou bestaan uit een aantal punten, maar bij voorbaat vertelde hij dat die wel eens door elkaar zouden kunnen gaan lopen. En zo gebeurde het ook...

Vroeger dacht ik dat mijn beperkingen mijn grenzen waren (Loesje). Met deze gedachte lopen heel veel mensen rond. Dat was ook de motivatie om StiBCO te beginnen. Voor diegenen die de afkorting StiBCO nog niet kennen → Stichting ter Bevordering van de Cognitieve Ontwikkeling. Emiel is een van de oprichters van deze stichting, omdat hij zelf heeft ervaren hoe het is om tegen plafonds (beperkingen) aan te lopen. Als kind belandt hij al snel in het speciaal onderwijs omdat hij dyslectisch is en adhd heeft. Wat hij vooral ervaren heeft, is dat docenten hun best deden hem beter te laten functioneren. Zelf vond hij het echter vreselijk. Het was voor hem telkens een confrontatie met zijn gebrek!

Uiteindelijk was er een docent die tegen hem zei: "Jij kunt veel meer dan je laat zien". Deze docent had vertrouwen in hem en straalde dat ook uit. Natuurlijk kwam direct de vraag naar zijn toehoorders: "Hoe ben jijzelf tegenover je leerlingen?" Zijn docent had een gat in het plafond van Emiel gevonden en dat is ook onze taak: de gaten of gaatjes in het plafond van onze leerlingen vinden en daarop inhaken. Wij moeten door middel van mediërend leren op zoek gaan naar de kwaliteiten van de leerling.

Waar staat StiBCO voor? De mens staat centraal. Zijn kwaliteiten en krachten moeten worden gebruikt om het gebrek/de belemmering aan te vallen. De belemmering kan zijn een stoornis, syndroom, ziekte of handicap. De volgorde om op een rapportenvergadering of zorgoverleg over deze mens/leerling te spreken is dat ook: eerst de mens/leerling en dan pas de stoornis. Het is een leerling met Niet het gebrek voorop! Dit is geen ontkenning van het gebrek, maar de leerling als mens eerst.

Mensen hebben geen plafond. Op deelgebieden wel, maar er zitten gaten in. Wij als docenten moeten op zoek gaan naar die gaten. Hoe beter je kennis en ervaring is, des te beter kun je de gaten vinden. En de meeste mensen/leerlingen hebben dat zo hard nodig.

Je moet leerlingen benaderen vanuit de kwaliteiten. Vandaar dat het belangrijk is dat je de dossiers van de leerling kent. Want als je voor kwaliteiten gaat zie je mooie dingen. Iemands beperkingen zijn vaak juist zijn kwaliteiten. De leerling laat het uiterste zien en dat is zijn kwaliteit. Wij moeten zelf onze eigen kwaliteiten inzetten t.b.v. de ontwikkeling van de leerling waarmee we werken. Dan moet je dus werken in de zone van de naaste ontwikkeling. En bezig zijn met mediërend leren. Dat is samen met de leerling zoeken naar oplossingen.

Ieder mens heeft een gebrek. Wij dus allemaal ook! Het zorgsyndroom van de docent → aangeleerde hulpeloosheid van de leerlingen (docentafhankelijk gedrag). Wat daartegen te doen? Begrijp veel, accepteer weinig, stel eisen en houd je daaraan! Het al-belangrijkste is wel: wees betrouwbaar.

Waarom is mediatie zo belangrijk? Dan bekijken we de kwaliteiten en mogelijkheden van het kind. We doen het samen met het kind. Dat betekent ook geen pasklare oplossingen. Er zijn 3 vormen om kwaliteiten te ontdekken:

- Het kind weet het al en zegt dat tegen jou
- Je kunt er in het gesprek samen achter komen
- Je kunt ze als docent het kind cadeau geven

Jij als begeleider hebt de plicht te vertellen waarom je bepaalde dingen doet. Het kind heeft het recht dat te begrijpen. Dan kun je kinderen ook verantwoordelijkheden geven. Wij willen dat kinderen juist verantwoordelijkheid nemen op wat ze NIET kunnen, maar je moet ze juist verantwoordelijkheid geven over wat ze WEL kunnen. Dingen die ze niet kunnen doe je samen! Blijf af van wat ze kunnen.

Lang niet alles wat besproken is, staat hier vermeld. Ik wil afsluiten met de boodschap die Emiel meegaf:

Bij beperkingen zul je altijd tegen grenzen aanlopen.

De mogelijkheden van mensen kennen geen grenzen

Emiel van Doorn

Vervolgens waren er twee workshoprondes. Een kort verslag van beide.

Dynamisch assesment en leerpotentieel
door Floor van Loo

Het ging vooral over de manier van testen. Feuerstein heeft het Learning Potential Assesment Device (LPAD) ontwikkeld. Het is een test wat het kind zou kunnen. De traditionele testen testen wat een kind nu kan. De LDAP is een dynamisch test → het vaststellen van het leerpotentieel en indentificatie van de factoren die het denkproces beïnvloeden.

Bij het testen moet het kind zoveel mogelijk zelf doen (wel in een veilige omgeving). Je doorloopt alle cognitieve functies en dat betekent: veel observeren.

Waarom testen?

- Omdat ouders / scholen daarom vragen
- Start om verandering in gang te brengen

Ouder(s) moet(en) altijd aanwezig zijn. Zo krijgen ze een beeld van hoe het kan en kennis van de methodiek. Het handelingsplan dat hieruit voortkomt, is een advies. Het handelingsplan moet zo dicht mogelijk bij het kind gehouden worden. Het kind moet handvatten krijgen om te handelen. Ook worden aan het handelingsplan evaluatieparameters toegevoegd om het concreter te maken voor ouders en docenten.

Eruit!! Je komt er bij mij niet meer in!
door Ludo Peters

Eruit sturen. Bijna geen enkele docent ontkomt eraan. Op dat moment zeg je in feite tegen de leerling: ik verbreek alle contact met jou. Ik kan niet met jou verder.

Om allerlei oorzaken kan het zijn dat het uiteindelijk zover komt. Als docent echter moet je je bewust zijn van de stappen die je doorloopt. Je moet voor leerlingen voorspelbaar zijn. Voordat je reageert, moet je nog even nadenken over welke stappen er nog te zetten zijn (zijn er nog positieve dingen die ingezet kunnen worden?). Als dat niet het geval is, reageer dan professioneel en op tijd. Wordt niet emotioneel, dan ben je meestal te laat.

Ludo introduceerde vervolgens de escalatieladder (Zie volgende pagina). Doel is om zelf te bepalen welke stappen je ter beschikking staan. Wat past bij mij en hoe maak ik voor mij zelf helder hoe te werken, juist als ik emotioneel geraakt word. Welke handelingsmogelijkheden schrijf ik me zelf toe. Iedereen kan een escalatieladder maken. Deze is persoonlijk, aangezien de grenzen en de interventies en/of strafmaatregelen persoonlijk zijn. Hieronder staat slechts een voorbeeld. In de escalatieladder geldt vooral de ik-boodschap.

Marijke Dekker